

MIKROPROCESOROWY PRZETWORNIK POMIAROWY pH

INSTRUKCJA OBSŁUGI

typ: M1100 *pH*

wykonanie: bez przedwzmacniacza, wyjścia: prądowe

Dziękujemy za wybór produktu naszej firmy.
Firma **DI-BOX** gwarantuje wysoką jakość
zakupionego przez Państwa sprzętu
i prawidłowe jego działanie.

Okres gwarancji na zakupioną przez Państwa aparaturę wynosi:

- 18 miesięcy
- 36 miesięcy*

* po podpisaniu umowy serwisowej

Niniejsze urządzenie spełnia wszelkie wymagania w zakresie zgodności z normami dla urządzeń cyfrowych klasy B.

Niniejsza instrukcja została wydana tylko w celach informacyjnych. Wszystkie zawarte w niej informacje mogą ulec zmianie. Firma **DI-BOX** nie odpowiada za żadne szkody pośrednie lub bezpośrednie, powstałe w wyniku korzystania z tej instrukcji.

Montaż, uruchomienie, obsługa, konserwacja i naprawy mogą być wykonywane wyłącznie przez uprawniony personel. Zastosowanie mają tu stosowne przepisy bezpieczeństwa dotyczące budowy maszyn i urządzeń oraz instalacji elektrycznych a w szczególności normy EN 292.

UWAGA: Nieprawidłowa obsługa może spowodować doznanie obrażeń osobistych lub poważne uszkodzenie przyrządu!

PRODUCENT:

ZAKŁAD APARATURY KONTROLNO-POMIAROWEJ
I AUTOMATYKI PRZEMYSŁOWEJ
DI-BOX

www.di-box.com.pl

BIURO TECHNICZNE: ul. Szczecińska 11A, 54-517 Wrocław
tel. 071 353-86-55 fax 071 353-86-54 tel. kom. 0602-48-44-77
e-mail: info@di-box.com.pl

Copyright © 2010 **DI-BOX**. Wszelkie prawa zastrzeżone

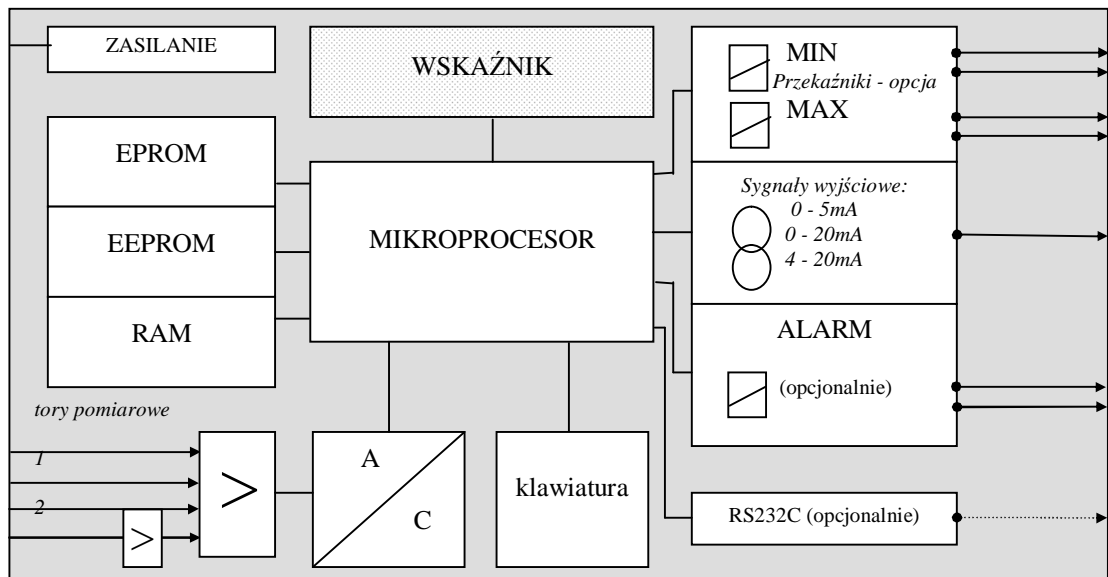
SPIS TREŚCI

1. DANE TECHNICZNE	3
1.1. Zasada działania	3
1.2. Wykonania mikroprocesorowych przetworników pomiarowych	4
1.3. Specyfikacja	5
2. INSTALACJA PRZETWORNIKA	6
2.1. Informacje ogólne	6
2.2. Podłączenie przewodów do przetwornika	7
2.3. Wymiary przetwornika i rozstaw otworów pod śruby mocujące	7
2.4. Schemat połączeń elektrycznych przetwornika M1100	8
3. OBSŁUGA PRZYRZĄDU	8
4. PROCEDURY KALIBRACJI I NASTAW	9
4.1. Kalibracja toru pomiarowego pH	9
4.2. Ustawienie zakresu pomiarowego i prądu wyjściowego	10
4.3. Ustawienie nastaw przekaźników	10
NOTATKI	12

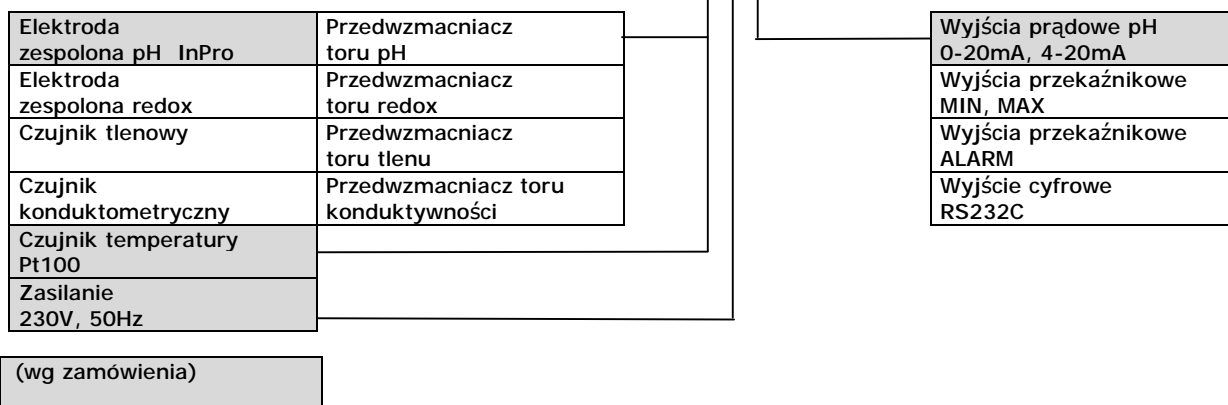
1. DANE TECHNICZNE

1.1. Zasada działania

Schemat blokowy przetworników przedstawiono na rysunku. Sygnały z czujników i elektrod poprzez zewnętrzne wejściowe wzmacniacze podawane są na wejście multiplexera, który przekazuje sygnały z poszczególnych torów pomiarowych na wejście przetwornika a/c. Mikroprocesor steruje procesem pomiaru sygnałów z czujników i elektrod, kalibracją przyrządu, pracą przekaźników przekroczenia nastawionych zakresów MIN. i MAX. oraz układów analogowych sygnałów wyjściowych. Przetwornik, w zależności od wykonania, realizuje jednoczesny pomiar od 1 lub 2 wielkości pomiarowych, pokazując w danej chwili wartość każdej z nich.

1.2. Wykonania mikroprocesorowych przetworników pomiarowych

PRZETWORNIKI POMIAROWE									
1-torowe SERIA M1000		2-torowe SERIA M2000			4-torowe SERIA M4000				
1	TYP	1	2	TYP	1	2	3	4	TYP
pH	M1100	pH	pH	M2110	pH	pH	pH	T	M4111
O ₂	M1200	pH	O ₂	M2120	pH	pH	O ₂	T	M4112
χ	M1300	pH	χ	M2130	pH	pH	χ	T	M4113
T	M1400	pH	T	M2140	pH	pH	T	T	M4114
		O ₂	O ₂	M2220	O ₂	O ₂	O ₂	T	M4222
		O ₂	χ	M2230	O ₂	O ₂	χ	T	M4223
		O ₂	T	M2240	O ₂	O ₂	T	T	M4224
		χ	χ	M2330	O ₂	O ₂	pH	T	M4221
		χ	T	M2340	χ	χ	χ	T	M4333
		T	T	M2440	χ	χ	T	T	M4334
O ₂ - tlen, T - temperatura					χ	χ	pH	T	M4331
χ - konduktywność					χ	χ	O ₂	T	M4332
pH - pH lub redox					pH	O ₂	χ	T	M4123

1.3 Specyfikacja

→ ZAKRESY POMIAROWE

- pomiar pH	0...14
- pomiar temperatury	-10...+110 °C

→ DOKŁADNOŚĆ POMIARU

- pH	± 0,1	rozdzielczość	0,01
- temperatury	± 1,5°C	rozdzielczość	0,1°C

→ WZORCOWANIE PRZYRZĄDU

- pomiar pH	1 lub 2 roztwory wzorcowe pH		
Zakres dopasowania punktu zerowego elektrod pH	min. 2pH		
Zakres dopasowania nachylenia charakterystyki elektrod pH	min. 70% nachyl. teoret.		

→ KOMPENSACJA TEMPERATUROWA

Dla pomiarów pH	
- automatyczna	w zakresie 0...100 °C za pomocą Pt100

→ SYGNAŁY WYJŚCIOWE

Zakres pomiarowy	
pH: 0...14 z podzakresami	Wyjścia prądowe: 0/4-20mA
temperatury: 0...100°C	brak

→ INNE DANE PRZETWORNIKA

ZASILANIE:	~230V, 50Hz
POBÓR MOCY:	≤ 10 VA
MASA :	~1,5 kg
MATERIAŁ: .	ABS
KLASA OCHRONNOŚCI:	IP65
ZAKRES TEMP. PRACY:	-10 do 55 °C

2. INSTALACJA PRZETWORNIKA

2.1. Informacje ogólne

Zalecenia montażowe

- Lokalizację punktów pomiarowych należy wybrać tak, aby pomiar był reprezentatywny.
- Czujnik tlenowy należy umieścić w zbiorniku, tak aby był zanurzony nie mniej niż 5 cm, a odległość od ścian pojemnika (zbiornika) nie była mniejsza niż 50 cm.
- Czujnik tlenowy nie powinien wisieć na kablu sygnałowym w zbiorniku - zalecane jest umieszczenie go w odpowiedniej armaturze.
- Elementy pomiarowe wymagają zachowania odpowiedniej staranności w eksploatacji. Należy je chronić przed uszkodzeniem.
- Konieczny jest również łatwy dostęp do nich w celu ich okresowego czyszczenia.
- Instalacja przetwornika pomiarowego musi odpowiadać zasadom kompatybilności elektromagnetycznej w zakresie wpływu innych urządzeń na pracę przetwornika.
- Zalecane jest stosowanie zadaszenia przetwornika chroniącego przed bezpośrednim wpływem czynników atmosferycznych (np. przed opadami deszczu i śniegu) lub zainstalowanie go w szafce ochronnej.
- W celu zapewnienia bezpieczeństwa obsługi (np. podczas uruchamiania, konserwacji i czyszczenia), zestaw należy zamontować w łatwo dostępnym miejscu.
- Wszystkie połączenia przewodów elektrycznych należy poprowadzić tak, aby uniemożliwić ich uszkodzenie mechaniczne oraz wpływ zakłóceń pochodzących od innych przewodów elektrycznych.

Uwagi dotyczące funkcjonowania przyrządu

Celem zapewnienia prawidłowego funkcjonowania przyrządu, prosimy postępować zgodnie z instrukcją obsługi.

Zalecenia konserwacyjne

Co cztery tygodnie:

- **Czyszczenie elementów pomiarowych:**
Jeśli zachodzi potrzeba, usunąć osad z elektrody pomiarowej za pomocą wody i miękkiej szmatki lub bibuły.
UWAGA: Na skutek zabrudzenia elementów pomiarowych, wartość mierzona może by obarczona błędem. W zależności od aplikacji, czyszczenie może być realizowane w dłuższych odstępach czasu (wyznaczonych doświadczalnie).

Co trzy miesiące:

- **Dokonać kalibracji** zestawu pomiarowego. W zależności od stopnia zużycia elektrody, może zaistnieć konieczność wykonywania tej czynności częściej.

Coroczne prace konserwacyjne:

- **Diagnostyka ogólna:**
Sprawdzić moduł elektroniki
Sprawdzić kalibrację zestawu.
Dokręcić zaciski przewodów oraz sprawdzić czy są prawidłowo zamocowane.

2.2. Podłączenie przewodów do przetwornika

Aby podłączyć przewody sygnałowe, wyjściowe i zasilające do listwy zaciskowej przetwornika, według schematu elektrycznego (rozdz. 2.3), należy:

- odkręcić dwa wkręty widoczne na płycie czołowej,
- wsunąć przewody sygnałowe, zasilające i wyjściowe do odpowiednich dławików
- podłączyć przewody do listwy zaciskowej i unieruchomić je w przykręcając dławiki do oporu.

Wszystkie połączenia elektryczne dokonywać przy wyłączonym zasilaniu przetwornika pomiarowego!

W czasie dokonywania połączeń przewodów do listw zaciskowych nie dotykać palcami styków listw (stosować wkrętaki z izolacją, przewody trzymać za izolację).

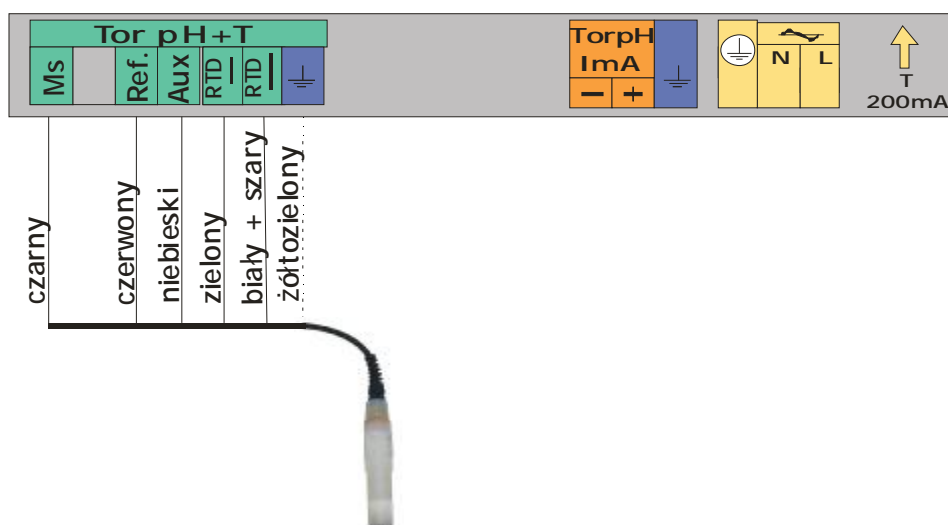

odkręcić wkręty i zdjąć pokrywę

2.3. Wymiary przetwornika i rozstaw otworów pod śruby mocujące

2.4. Schemat połączeń elektrycznych przetwornika M1100

UWAGA:

- Instalacja przyrządu musi odpowiadać zasadom kompatybilności elektromagnetycznej.
- Wpływ zakłóceń innych urządzeń na pracę przepływomierza, musi zostać bezwzględnie wyeliminowany!

3. OBSŁUGA PRZYRZĄDU

Do komunikacji z użytkownikiem służy 4-przyciskowa klawiatura oraz wyświetlacz ciekłokrystaliczny.

4. PROCEDURY KALIBRACJI I NASTAW

Po wykonaniu połączeń elektrycznych zgodnie z instrukcją obsługi przetwornika M1100 i podłączeniu zasilania na wyświetlaczu pojawią się następujące informacje:

pH = wartość pH mierzonego roztworu

T = temperatura roztworu

pH = 7.0
T = 20.0 °C

Wartości pH i temperatury na rysunku są przypadkowe.

4.1. Kalibracja toru pomiarowego pH

W celu kalibracji zestawu pomiarowego należy:

- przygotować elektrodę pomiarową do kalibracji, wg instrukcji obsługi elektrody
- umieścić elektrodę pomiarową pH w naczyniu z roztworem buforowym (pH7)
- po ustabilizowaniu się wskazań przyrządu naciskać klawisz CAL do pojawienia się komunikatu:

pH = 7.0   ° ?
BUFOR pH7

- klawiszami $\bar{U}$ lub $\bar{U}$ ustawić wskazania przyrządu na wartość odpowiadającą wartości pH użytego roztworu buforowego,
- nacisnąć klawisz SAVE,
- wyjąć elektrodę z naczynia i opłukać dokładnie wodą destylowaną,
- włożyć elektrodę do naczynia z drugim roztworem buforowym (pH4 lub pH9),
- po ustabilizowaniu się wskazań przyrządu naciskać klawisz CAL do pojawienia się komunikatu:

pH = 4.0   ° ?
BUFOR pH4?; pH9?

- klawiszami $\bar{U}$ lub $\bar{U}$ ustawić wskazania przyrządu na wartość odpowiadającą wartości pH drugiego roztworu buforowego
- nacisnąć klawisz SAVE.

Ponowne naciśnięcie klawisza CAL przed naciśnięciem klawisza SAVE spowoduje przerwanie procedury kalibracji i powrót wskazań przyrządu do stanu, w którym znajdował się przed pierwszym naciśnięciem klawisza CAL.

Jeżeli w trakcie kalibracji, na wyświetlaczu przyrządu pojawi się komunikat: KAL? należy wówczas przeprowadzić ponownie kalibrację, sprawdzić stan połączeń elektrycznych lub stan elektrody pomiarowej (ew. dokonać wymiany na nową).

Uwaga:

Jedynym pewnym sposobem sprawdzenia poprawności wskazań zestawu pomiarowego jest okresowy pomiar w roztworach wzorcowych o aktualnym terminie ważności .

4.2. Ustawienie zakresu pomiarowego i prądu wyjściowego

Chcąc odczytać, lub ustawić zakres pomiarowy, lub prąd wyjściowy należy:
→ nacisnąć i przytrzymać klawisz **SAVE** przez ok. 10 s, aż do pojawienia się na wyświetlaczu komunikatu, w przypadku toru pH:

2.0-12. 4mA
zakres pomiarowy

Oznacza to, że przyrząd fabrycznie został ustawiony na zakres pomiarowy 2-12pH dla zakresu prądowego 4-20mA.

Jeśli zachodzi potrzeba zmiany tej nastawy to należy:

→ wcisnąć klawisz **CAL**, a następnie klawiszami $\uparrow$ lub $\downarrow$ wybrać jeden z zakresów (dla toru pH):

2 – 12pH	4-20mA
0 - 14pH	4-20mA
6 – 8 pH	4-20mA
4 - 10pH	4-20mA
2 – 12pH	0-20mA
0 - 14pH	0-20mA
6 – 8 pH	0-20mA
4 - 10pH	0-20mA

→ Po wyborze należy nacisnąć klawisz **SAVE**, co zostanie potwierdzone przez komunikat **OK**.

4.3. Ustawienie nastaw przełączników*

* tylko dla wersji z wyjściem przełącznikowym

Przyrząd posiada dwa niezależne przełączniki **MIN** i **MAX** którymi można ustalić poprawny zakres pomiarowy pracy. Po przekroczeniu ustalonego poziomu **MIN** (poniżej **MIN**) oraz **MAX** (powyżej **MAX**) powinny włączyć się przełączniki. Aby ustawić żądane wartości zadziałania (zamknięcia) przełączników **MIN** i **MAX** należy:

→ nacisnąć i przytrzymać klawisz **SAVE** aż do pojawienia się komunikatu:

pH = 6.0
MINIMUM

Teraz można ustawić próg zadziałania przełącznika M1, lub klawiszami $\uparrow$ lub $\downarrow$ przejść do ustawień innych przełączników, odpowiednio:

pH = 8.0
MAXIMUM

lub ustawić histerezę przełączników:

pH = 0,10
HISTEREZA

Po wyborze j.w. właściwego przełącznika, w celu ustawienia jego progu zadziałania należy:

- nacisnąć klawisz **CAL**
- klawiszami **Û** lub **Ú** ustawić żądaną wartość progu
- nacisnąć klawisz **SAVE**, co zostanie potwierdzone komunikatem **OK**.

Ponowne naciśnięcie klawisza **SAVE** spowoduje powrót przyrządu do funkcji pomiarowych.

W przypadku ustawienia histerezy przełączników należy klawiszami **Û** lub **Ú** wybrać opcję ustawiania histerezy, a następnie:

- nacisnąć klawisz **CAL**
- klawiszami **Û** lub **Ú** ustawić żądaną wartość histerezy przełączników w zakresie 0,05 ... 1,0 pH
- nacisnąć klawisz **SAVE**, co zostanie potwierdzone komunikatem **OK**.

Ponowne naciśnięcie klawisza **SAVE** spowoduje powrót przyrządu do funkcji pomiarowych.

